

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ:	ΛΑΤΙΝΙΚΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	05-01-2026

ΚΕΙΜΕΝΑ

I. In eā civitatē, quam leges continent, boni viri libenter leges servant. Lex enim est fundamentum libertātis, fons aequitātis. Mens et animus et consilium et sententia civitātis posita est in legibus. Ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine lege non stat. Legum ministri sunt magistrātus, legume interpretes iudices, legume denique omnes servi sumus: sic enim liberi esse possumus.

II. Ego tres apros feroces cēpi. «Ipse?» interrogābis. Ipse. Ad retia sedēbam; erat in proximo non venabulum sed stilus et pugillāres; cogitābam aliquid enotabamque; etsi retia vacua, plēnas tamen cēras habēbam. Silvae et solitūdo sunt magna incitamenta cogitatiōnis. Cum in venatiōnibus eris, licēbit tibi quoque pugillāres adportāre: vidēbis non Diānam in montibus sed Minervam errāre. Vale!

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B1. α) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως **σωστές ή λανθασμένες**.

1. Το ελληνικό αλφάβητο οι Ρωμαίοι το γνώρισαν από τους Έλληνες άποικους της Θήβας.
2. Ένας Έλληνας αιχμάλωτος πολέμου από την Μεσσήνη της Κάτω Ιταλίας, ο Λίβιος Ανδρόνικος, οργανώνει στη Ρώμη παραστάσεις θεάτρου με ελληνικά έργα διασκευασμένα στα Λατινικά.
3. Η κλασική εποχή περιλαμβάνει και την Αυγούστεια περίοδο.
4. Η σχέση του Ρωμαίου λογοτέχνη με τα ελληνικά πρότυπα βασίζεται στην πρόσληψη («imitatio») και στην επιλεκτική αφομοίωση («aemulatio»).
5. Η ρωμαϊκή ελεγεία ταυτίζεται με την ελληνική ελεγεία, ενώ η σάτιρα είναι ένα σχεδόν νέο, καθαρά ρωμαϊκό, είδος.

Μονάδες 10

B1. β) Να βρείτε με ποια λέξη των λατινικών κειμένων που σας δόθηκαν έχει **ετυμολογική συγγένεια** καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: **απελευθέρωση, ανεμοστρόβιλος, μαστορεύω, σερβίτσιο, μεγαλείο**.

Μονάδες 10

B2. Να τοποθετήσετε τις παρακάτω λατινικές φράσεις στο σωστό κενό συμπληρώνοντας το νόημα των περιόδων: **ex cathedra, mea culpa, modus vivendi, persona non grata, sui generis**.

1. Η διευθύντρια παραδέχτηκε το λάθος της ενώπιον των μαθητών λέγοντας.....
2. Είναιπρος όλη την σχολική κοινότητα αυτή την στιγμή λόγω των ρατσιστικών του πεποιθήσεων.
3. Η άμεση ικανοποίηση των επιθυμιών της αποτελεί γι' αυτήν.
4. Ο άνθρωπος αυτός γίνεται με την πάροδο του χρόνου αντιπαθητικός στο ακροατήριο

του, γιατί του αρέσει να μιλάει

5. Είναι άνθρωποςκαι πολύ εύθικτος, γι' αυτό πρέπει να του συμπεριφερόμαστε με προσοχή.

Μονάδες 10

Γ1. α) Να γράψετε ό,τι ζητείται για τους παρακάτω τύπους:

1. **eā**: αφαιρετική πληθυντικού στο ίδιο γένος (κείμενο I)
2. **virī**: κλητική ενικού (κείμενο I)
3. **mente**: αιτιατική πληθυντικού (κείμενο I)
4. **iudices**: ονομαστική ενικού (κείμενο I)
5. **incitamenta**: αφαιρετική ενικού (κείμενο II)
6. **venatiōnibus**: αιτιατική ενικού (κείμενο II)
7. **pugillāres**: γενική πληθυντικού (κείμενο II)

Μονάδες 7

Γ1.β) Να γράψετε για την παρακάτω συνεκφορά τις πλάγιες πτώσεις (γενική, δοτική, αιτιατική, αφαιρετική), στον ενικό αριθμό: **corpora nostra** (κείμενο I).

Μονάδες 4

Γ2. α) Να γράψετε ό,τι ζητείται για τους παρακάτω τύπους:

1. **continent**: γ' πληθυντικό πρόσωπο Μέλλοντα (κείμενο I)
2. **stat**: γ' ενικό πρόσωπο Παρατατικού (κείμενο I)
3. **sunt**: α' πληθυντικό πρόσωπο Παρατατικού (κείμενο I)
4. **possumus**: β' πληθυντικό πρόσωπο Ενεστώτα και απαρέμφατο Ενεστώτα (κείμενο I)
5. **videbis**: β' ενικό πρόσωπο Ενεστώτα (κείμενο II).

Μονάδες 6

Γ3. Να αντιστοιχίσετε τους τύπους της στήλης Α' με τους σωστούς γραμματικούς τύπους από τη στήλη Β'.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
1. quam (κείμενο I)	α. αφαιρετική πληθυντικού ουσιαστικού γ' κλίσης, αρσενικού γένους
2. fundamentum (κείμενο I)	β. β' ενικό πρόσωπο οριστικής ενεργητικού Μέλλοντα
3. aequitatis (κείμενο I)	γ. αιτιατική ενικού, θηλυκού γένους της αναφορικής αντωνυμίας
4. sententia (κείμενο I)	δ. γενική ενικού ουσιαστικού γ' κλίσης, θηλυκού γένους
5. interrogabis (κείμενο II)	ε. γ' ενικό πρόσωπο οριστικής ενεργητικού Ενεστώτα
6. licebit (κείμενο II)	στ. ονομαστική ενικού ουσιαστικού α' κλίσης,

	θηλυκού γένους
7. montibus (κείμενο II)	ζ. ονομαστική ενικού ουσιαστικού β' κλίσης, ουδετέρου γένους

Μονάδες 7

F4. Lex enim est fundamentum libertātis, fons aequitātis: να μεταφέρετε κάθε κλιτό τύπο (όπου είναι δυνατόν) στον άλλο αριθμό.

Μονάδες 6

Δ1. Να συμπληρώσετε στον ακόλουθο πίνακα -και σύμφωνα με το παράδειγμα- την πτώση στην οποία βρίσκονται οι όροι που σας δίνονται και να την αιτιολογήσετε αναφέροντας τον συντακτικό τους ρόλο και τον όρο που προσδιορίζουν.

ο όρος	βρίσκεται σε πτώση (μονάδες 2: 4x0,5)	γιατί είναι (μονάδες 4: 4x1)	στον όρο (μονάδες 4: 4x1)
ea (κείμενο I)	αφαιρετική	ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός	civitate
nostra (κείμενο I)			
servi (κείμενο I)			
tibi (κείμενο II)			
Minervam (κείμενο II)			

Μονάδες 10

Δ2. «...boni viri libenter leges servant.»: να εντοπίσετε τον επιθετικό προσδιορισμό (1μονάδα) και να τον μετατρέψετε σε δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση (4 μονάδες).

Μονάδες 5

Δ3. «sic enim liberi esse possumus.»:στην παραπάνω πρόταση να εντοπίσετε το **απαρέμφατο** (1 μονάδα) και στη συνέχεια να γράψετε το **είδος** του (1 μονάδα), το **υποκείμενό** του (1 μονάδα), τον **συντακτικό του ρόλο** (1 μονάδα) και να δηλώσετε αν παρατηρείτε **ταυτοπροσωπία ή ετεροπροσωπία** (1 μονάδα).

Μονάδες 5